

Voorstel aan burgemeester en wethouders

Portefeuillehouder:	S. Slaats	Fatale termijn:	24 februari 2026
Datum collegevergadering:	13 januari 2026	Agendanummer:	Agendanummer
Besproken met portefeuillehouder op: Datum: 15 december 2025		Openbaar ☒	Niet-openbaar ☐
Status voorstel:	Besluitvormend		
Raadsbehandeling:	Nee	Datum voorstel:	9 december 2025
Zaaknummer:	91477	Afdeling:	BSD
Steller:		Digitaal publiceren:	Nee

Onderwerp

Collegevoorstel Bibliotheek op School 2026 en 2027

Voorgesteld besluit

- Voor de verdere uitrol en implementatie van de Bibliotheek op School in 2026 en 2027 akkoord te gaan met subsidieverlening aan Bibliotheek Midden-Brabant voor een bedrag van € 94.071,61 voor 2026 en € 120.912,94 voor 2027;
- Deze subsidie te dekken uit het budget onderwijsachterstandenbeleid gemeentelijk deel 6411013.

Besluit van burgemeester en wethouders

Het besluit wordt na de besluitvorming teruggekoppeld aan de zaak.

Overleg met afdelingen

Afgestemd met Financiën op 6-1-2025: akkoord

Bijlagen (bijvoorbeeld financiële checklist en bekendmakingen)

Klik of tik om tekst in te voeren.

Eerdere besluitvorming

In 2021 startten we met een pilot de Bibliotheek op School op de Hoef & Hugo. Vanuit verschillende basisscholen volgden hierna aanvragen voor deze aanpak en kregen steeds meer scholen een Bibliotheek op School. In 2024 schreven we een meerjarenvisie met daarin criteria en een meerjarenbegroting. Met het akkoord van uw college hierop verstreken we duidelijkheid aan onze partners -de bibliotheek en het onderwijs- over de implementatie van de Bibliotheek op School in onze gemeente in de komende jaren. Uw college besloot voor 2024 en 2025 de voorgestelde subsidie aan Bibliotheek Midden-Brabant te beschikken en vroeg voor de daaropvolgende jaren het beschikkingsbesluit t.z.t. aan uw college voor te leggen, met uitzondering van de aanvraag voor Kindcentrum Zanddonk, aangezien deze al beschikt werd voor 2024-2026. Deze is daarom in deze aanvraag niet (opnieuw) meegenomen.

De aanpak Bibliotheek op School vervangt stapsgewijs de aanpak Lees- en Media-avontuur waarvoor de Bibliotheek Midden-Brabant al langere tijd subsidie ontvangt. In december 2024 heeft uw college ingestemd met de tweejaarlijkse subsidieaanvraag hiervoor. Het hiervoor aangevraagde bedrag zal door deze stapsgewijze vervanging steeds lager worden.

Korte samenvatting (annotatie)

De Bibliotheek op School is al meer dan tien jaar een landelijk initiatief dat werkt aan een sterke leescultuur op basisscholen. De aanpak gaat nadrukkelijk verder dan het plaatsen van een gevulde boekenkast op scholen. Per school wordt een lees- en mediaplan met doelen en uitgangspunten opgesteld dat landelijk en lokaal gemonitord wordt. Het is een bewezen aanpak om leesplezier te verhogen en daarmee leesvaardigheid te verbeteren en de leerprestaties van kinderen te bevorderen. De aanpak is onderdeel van een door het Ministerie van OCW geïnitieerd programma Kunst van Lezen.

Vanwege de kosten van implementatie van deze aanpak werkten we in 2024 een meerjarenvisie uit met als doel het uitrollen van de aanpak over alle basisscholen in onze gemeente. In deze visie namen we als uitgangspunt op dat we per jaar op één of twee scholen een Bibliotheek op School realiseren. Inmiddels is op de volgende basisscholen een Bibliotheek op School gerealiseerd: Hoef-Hugo, Vrijhoeve, Wereldrijk, Juliana van Stolberg, Zanddonk, De Rank, Pieter Wijten, Baardwijk. In Villa Vlinderhof en het Zilverlicht realiseren we de Bibliotheek op School in 2026. De Brug staat voor 2027 op de planning. Basisscholen Besoyen, Meerdijk, Teresia, Krullevaar, Koningsschool, Bron en Veste komen na 2027 aan de beurt.

Voorstel

Aanleiding

Uw college stemde in 2024 in met de meerjarenvisie voor de aanpak Bibliotheek op School en besloot voor 2024 en 2025 de voorgestelde subsidie aan Bibliotheek Midden-Brabant te beschikken en vroeg voor de daaropvolgende jaren het beschikkingsbesluit aan uw college voor te leggen. Met dit voorstel geven we hier invulling aan voor 2026 en 2027.

Argumenten

1.1 De Bibliotheek op School is een bewezen effectieve aanpak

Diverse onderzoeken laten zien dat het niet goed gaat met de leesvaardigheid van kinderen en jongeren in Nederland. Overheid, onderwijs en bibliotheken zetten daarom volop in om deze ontwikkeling te keren.

Onderzoek toont aan dat leerlingen van scholen waar gewerkt wordt met de aanpak Bibliotheek op School de volgende bewezen effecten laten zien:

- Een hogere leesvaardigheid: leerlingen scoren significant hoger op begrijpend lezen;
- Meer lezen: leerlingen lezen vaker én meer;
- Verbeterde woordenschat: zeker bij migrantenkinderen is een positief effect op woordenschat aangetoond;
- Positieve leesattitude: leerlingen gaan lezen belangrijker en leuker vinden;
- Digitale geletterdheid: de aanpak bevordert ook mediabewuste informatievaardigheden.

De effectiviteit van de aanpak komt voort uit de structurele samenwerking tussen bibliotheek, school en gemeente. Een actuele en diverse collectie in combinatie met deskundigheid vanuit bibliotheek en onderwijs gericht op leesbevordering maken lezen leuker en vanzelfsprekender.

1.2 De Bibliotheek op School past binnen ons beleid

De Bibliotheek op School past binnen het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid, onze lokale aanpak Waalwijk Taalrijk, binnen onze nieuwe Lokale Educatieve Agenda waarin we insteken op gelijke kansen voor alle Waalwijkse kinderen en jongeren én in het programma Samen Redzaam.

2 De subsidie kan worden voldaan vanuit de hiervoor bestemde middelen

De subsidie zal worden voldaan uit het budget onderwijsachterstandenbeleid gemeentelijk deel 6411013. Het hierin begrote bedrag is zowel qua doelstelling als budget passend hiervoor.

Risico's en kanttekeningen

2 Bibliotheek en onderwijs ontvangen ook via andere subsidies middelen voor Bibliotheek op School

In 2026 ontvangt de bibliotheek voor enkele Waalwijkse scholen een subsidie Masterplan Basisvaardigheden vanuit het rijk. Die subsidie is al in mindering gebracht op de subsidieaanvraag van de bibliotheek en op de facturen naar de scholen voor 2026. Ook voor 2027 vraagt de bibliotheek deze rijkssubsidie weer aan en ook dan wordt deze -zodra toegekend- in mindering gebracht op de subsidie die de bibliotheek bij ons aanvraagt.

Daarnaast heeft het kabinet in juni dit jaar -vanwege het grote belang van lezen en de positieve resultaten van de Bibliotheek op School- besloten om de tijdelijke subsidie voor Bibliotheek op School met ingang van 2027 om te zetten in structurele financiering. Het geld zal worden verdeeld tussen scholen en bibliotheken. De doelgroep wordt hierbij bovendien verbreed van scholen met een complexe leerlingpopulatie naar

alle scholen in het funderend onderwijs. De concrete financiële doorvertaling is hiervan nu nog niet bekend. Mogelijk betekent dit ook voor 2027 dat onze bijdrage lager uitvalt dan nu aangevraagd.

Financiën

In de eerder door het college vastgestelde meerjarenvisie Bibliotheek op School zijn de financiële uitgangspunten voor de structurele samenwerking vastgelegd. Deze uitgangspunten zijn:

- de investering in de collectie bij de start van de Bibliotheek op School wordt volledig (100%) door de gemeente gefinancierd;
- in de eerste drie jaar van deelname wordt de jaarlijkse uitvoeringsbijdrage voor 60% door de gemeente en voor 40% door de school gefinancierd;
- vanaf het vierde jaar van deelname wordt de jaarlijkse uitvoeringsbijdrage gelijkelijk verdeeld (50% gemeente / 50% school).

Op basis van deze uitgangspunten bedragen de kosten voor de gemeentelijke subsidie voor Bibliotheek op School aan Bibliotheek Midden-Brabant:

- 2026:	€ 94.071,61
- 2027:	€ 120.912,94

Deze kosten worden gedekt uit het budget onderwijsachterstandenbeleid - gemeentelijk deel (kostenplaats 6411013). Het hierin begrote bedrag is zowel qua doelstelling als budget passend voor beide jaren.

Zoals aangegeven bij de risico's en kanttekeningen wordt in 2026 meer duidelijkheid verwacht over de structurele rijksbijdrage voor Bibliotheek op School vanaf 2027. Dit kan mogelijk leiden tot een lagere gemeentelijke bijdrage dan in deze aanvraag is opgenomen.

Communicatie en vorm van participatie

Elke Bibliotheek op School openen we op feestelijke wijze en krijgt aandacht via diverse media.

Vervolg

Na het collegebesluit informeren we de bibliotheek over de besluitvorming waarop zij samen met de scholen de aanpak verder kunnen implementeren.